

TEMAT Ewakuacja ludności (16.04.2020)

Zapoznaj się z tematem w podręczniku str. 157-160) oraz z materiałem w epodręczniku

Praca domowa polecenie 3.5.1

Polecenie 3.5.1

Przedstaw listę zagrożeń, wobec których powinno organizować się ewakuację I, II oraz III stopnia. Wymień co najmniej 5 zagrożeń dla każdego rodzaju ewakuacji. (odpowiedź przeslij na maila)

3.5. Ewakuacja ludności

Wielu zagrożeniom można zapobiec lub przynajmniej zredukować ich negatywne oddziaływanie, budując specjalne budowle ochronne lub postępując według odpowiednich zasad. Niestety, nie zawsze się to udaje. Skala i siła niektórych zdarzeń jest tak duża, że nie można im zapobiec. Aby uchronić ludzi i inne żywe stworzenia przeprowadza się wówczas ewakuację, która wymaga odpowiedzialnego postępowania nie tylko od jej organizatorów, ale również od ludności ewakuowanej.

Już wiesz:

- jakie są typowe zagrożenia czasu pokoju i czasu wojny;
- w jaki sposób można im przeciwdziałać;
- jakie są zasady postępowania na wypadek różnych zagrożeń;
- jakie zadania posiadają organy władzy publicznej w sferze bezpieczeństwa;
- w jaki sposób powiadamia się o zagrożeniach.

Nauczysz się:

- opisywać, kiedy i w jaki sposób przeprowadza się poszczególne rodzaje ewakuacji;
- wyjaśniać, w jaki sposób planuje się i powiadamia o ewakuacji;
- wymieniać zasady postępowania podczas ewakuacji;
- opisywać sposoby zapobiegania panice – największemu zagrożeniu podczas ewakuacji.

1. Rodzaje ewakuacji

W przypadku wystąpienia (lub dużego prawdopodobieństwa wystąpienia) niebezpieczeństwa bezpośrednio zagrażającego zdrowiu i życiu ludności znajdującej się w **strefie zagrożenia**, odpowiednie władze mogą podjąć decyzję o przeprowadzeniu **ewakuacji**. Mogą to być zarówno działania prowadzone na relatywnie niewielką skalę (np. wyprowadzenie ludzi z pojedynczego budyn-

ku), jak również akcja stanowiąca bardzo duże i złożone przedsięwzięcie logistyczne (np. podczas powodzi lub działań wojennych).

Ogólnie wyróżnia się 2 rodzaje ewakuacji: **planową** oraz **doraźną**. Pierwsza z nich polega na przemieszczeniu ludności z miejsc zagrożonych (np. terenów przewidywanych działań zbrojnych, obiektów użyteczności publicznej lub zakładów pracy) zgodnie z wcześniej przygotowanym planem. Taką ewakuację przygotowuje się w czasie pokoju, a realizuje w czasie wojny lub w momencie wystąpienia **sytuacji kryzysowej**. Ewakuacja doraźna stanowi zaś natychmiastowe przemieszczenie ludności z miejsc, w których wystąpiło bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia, do **miejsc bezpiecznych**.

Opierając się na powyższym podziale, a także z uwagi na uwarunkowania związane z rodzajem i skalą zagrożenia wyróżniono ewakuację I, II oraz III stopnia.

Ewakuacja I stopnia polega na niezwłocznym przemieszczeniu ludności, zwierząt i mienia z miejsc, w których wystąpiło nagłe, nieprzewidziane bezpośrednie zagrożenie poza strefę zagrożenia. Realizuje i organizuje się ją natychmiast po wystąpieniu zdarzenia, na polecenie wójta/burmistrza/prezydenta miasta, starosty lub wojewody. Ewakuację I stopnia może także zarządzić osoba kierująca akcją ratunkową na danym terenie. Warto podkreślić, że można ją przeprowadzać w oparciu o dokumentację przygotowaną dla ewakuacji II stopnia.

Ewakuacja II stopnia polega na wcześniej przygotowanym, planowym przemieszczeniu ludności, zwierząt i mienia z rejonów przyległych do zakładów lub obiektów hydrotechnicznych, ze stref zalewowych oraz rejonów przyległych do innych obiektów stanowiących potencjalne zagrożenie dla ludności, zwierząt lub mienia w przypadku ich uszkodzenia lub awarii. Realizuje się ją w sytuacji pojawienia się symptomów takiego zagrożenia, natomiast organizuje na polecenie wójta/burmistrza/prezydenta miasta, starosty lub wojewody.

Ewakuacja III stopnia polega na uprzednio przygotowanym przemieszczeniu ludności, zwierząt i mienia, podczas podwyższania stanu gotowości obronnej państwa. Prowadzona jest w czasie zagrożenia bezpieczeństwa kraju i wojny. Przygotowanie ewakuacji związanej z czasem wojny obejmuje następujące jej warianty:

- organizację ewakuacji z przewidywanych rejonów (miejsc) działań operacyjnych Sił Zbrojnych,
- organizację ewakuacji ludności, która wyrazi chęć opuszczenia obszarów potencjalnie zagrożonych prowadzeniem działań militarnych.

W przypadku ewakuacji III stopnia decyzję o jej przeprowadzeniu podejmują terenowe organy obrony cywilnej lub organy wojskowe (w strefie bezpośrednich działań wojennych), we współdziałaniu z właściwymi organami obrony cywilnej.

Warto podkreślić, że w ramach ewakuacji I, II oraz III stopnia przewiduje się zarówno **ewakuację**

zorganizowaną (prowadzoną przez wyspecjalizowane służby przy użyciu dostępnych im środków oraz zgodnie z przewidzianymi w tym celu procedurami, którą prezentuje ilustracja 1), jak i **samo-ewakuację**, która prowadzona jest przede wszystkim w oparciu o własne możliwości (np. transportowe, czy też kwaterunkowe).

Polecenie 3.5.1

Przedstaw listę zagrożeń, wobec których powinno organizować się ewakuację I, II oraz III stopnia. Wymień co najmniej 5 zagrożeń dla każdego rodzaju ewakuacji.

1. Ewakuacja zorganizowana

2. Planowanie i powiadamianie o ewakuacji

W celu zapewnienia sprawnego i skutecznego przebiegu ewakuacji oraz sprawnej jej koordynacji, konieczne jest przygotowanie planu ewakuacji jako elementu **planu zarządzania kryzysowego** (ewakuacja I oraz II stopnia) oraz **planu obrony cywilnej** (ewakuacja III stopnia).

Dokument taki powinien precyzować zarówno koncepcję prowadzenia ewakuacji (w zależności od istniejących uwarunkowań), jak i określać zasoby niezbędne do jego realizacji. Warunkiem skuteczności tego planu jest jego aktualność, która sprawdzana musi być poprzez regularnie prowadzoną inwentaryzację zasobów i weryfikację przyjętych rozwiązań. Należy także wspomnieć, że ze względu na nagłość zdarzenia, nie opracowuje się oddzielnego planu w przypadku ewakuacji I stopnia – niektóre przedsięwzięcia jej dotyczące powinny być zawarte w planie ewakuacji II stopnia.

Powiadamianie ludności o ewakuacji powinno następować w formie komunikatów. Do ich ogłoszenia wykorzystuje się sposób zwyczajowo przyjęty w danej społeczności, a także **środki masowego przekazu** (lokalne radio i telewizja, obwieszczenia, ulotki itp.). Po powiadomieniu o **ewakuacji I** oraz **II stopnia** mieszkańcy podlegający temu procesowi zobowiązani są przygotować się do opuszczenia rejonu zagrożonego. W tym celu powinni oni **zabrać ze sobą niezbędne dokumenty, rzeczy osobiste, podręczną apteczkę oraz żywność na ok. 3 dni**. Bagaż o takiej zawartości powinien być spakowany w sposób umożliwiający łatwe jego przenoszenie, a jego ogólna waga nie powinna przekraczać 20 kg na osobę.

Warto podkreślić, że rodzice (opiekunowie) powinni włożyć **do kieszeni dzieci** kartkę papieru z najważniejszymi informacjami:

- imię i nazwisko dziecka,
- imiona i nazwiska rodziców,
- adres zamieszkania,
- numeru tel. kontaktowego,
- jeśli to możliwe, także informacje dotyczące grupy krwi i ewentualnych przewlekłych schorzeń.

Polecenie 3.5.2

Zastanów się i przedstaw listę sposobów, przy wykorzystaniu których ludność mieszkająca w twojej okolicy mogłaby zostać powiadomiona o ewakuacji.

*Dawid Kapuściński
syn Tomasza
i Izabeli Kapuścińskich*

*ul. Akacjowa 17
54-129 Wrocław
tel. : 792-160-432*

*grupa krwi: A Rh+
cukrzyca typu 1*

3. Zasady ewakuacji

Dla powodzenia ewakuacji bardzo istotne jest nie tylko sprawne działanie wszystkich zaangażowanych służb ratowniczych oraz realizacja zaplanowanych działań, ale również postępowanie zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami odnoszącymi się zarówno do zachowania służb kierujących ewakuacją, jak i ludności ewakuowanej. Najważniejsze z nich zostały zawarte na poniższej grafice interaktywnej.

1. Ogólnie przyjęte zasady ewakuacji

[Aplikacja na epodreczniki.pl](http://epodreczniki.pl)

Bardzo istotnym elementem jest również zaopatrywanie ludności ewakuowanej w wodę i żywność. Zajmują się tym odpowiednie służby, jednak w sytuacji zagrożenia ważne jest także samodzielne przygotowanie artykułów spożywczych. Warto pamiętać, aby **zapasy**:

- nie zajmowały zbyt dużo miejsca;
- były produktami wysokokalorycznymi, lekkostrawnymi i nadającymi się do przechowywania przez dłuższy czas;
- można było spożywać na zimno lub ewentualnie po lekkim podgrzaniu.

Polecenie 3.5.3

Jak myślisz, jakie konkretnie produkty można ze sobą zabrać podczas ewakuacji? Rozwiąż zadanie.

Włóż do worka artykuły spożywcze, które nadają się do zrobienia zapasów na wypadek ewakuacji.

Aplikacja na epodreczniki.pl

[Sprawdź](#)

4. Karta ewakuacji [R]

W trakcie ewakuacji istotne jest prowadzenie ewidencji zarówno ewakuowanej ludności, jak i zwierząt oraz mienia (odpowiadają za nią organy administracji publicznej oraz właściele lub zarządcy mienia). Dokument ewidencyjny obywatela na czas ewakuacji stanowi **karta ewakuacji**. Jeżeli karty nie zostały dostarczone ewakuowanej ludności wcześniej, to w przypadku zarządzenia ewakuacji są one wydawane w punktach ewidencyjno-załadowczych, gdzie się je również rejestruje. Karta ewakuacji ważna jest tylko z dowodem tożsamości i stanowi podstawę do otrzymania przysługujących świadczeń (m.in. zakwaterowania w rejonie rozmieszczenia, przebywania w tym rejonie oraz poruszania się w jego obrębie). Karta ewakuacji składa się z trzech części: A, B i C. Część A karty pozostaje w dyspozycji osoby, która ją pobrała, część B przeznaczona jest dla zespołów ewidencyjno-informacyjnych w gminie właściwej dla miejsca faktycznego pobytu osoby ewakuowanej, zaś część C przekazuje się po przybyciu na miejsce czasowego zakwaterowania zespołowi ewidencyjno-informacyjnemu w gminie właściwej dla tego miejsca. W przypadku braku możliwości odebrania karty ewakuacji w gminie właściwej dla miejsca faktycznego pobytu, osoba ewakuowana zgłasza się w celu otrzymania karty ewakuacji do zespołu ewidencyjno-informacyjnego w miejscu czasowego zakwaterowania.

Karta ewakuacji

/wzór/

Strona 1

Karta ewakuacji Nr _____ Nazwisko Imię, imię ojca PESEL _____ Adres stałego zamieszkania Telefon kontaktowy Organ wydający kartę: pieczęć, podpis, data <u>Pouczenie</u> 1. Kartę należy utrzymywać w ciągłej aktualności. Zmian i wpisów mogą dokonywać tylko uprawnione organy. 2. Karta jest ważna tylko z dokumentem tożsamości. 3. Karta stanowi podstawę otrzymania przysługujących świadczeń.	Karta ewakuacji Nr _____ Nazwisko Imię, imię ojca PESEL _____ Adres stałego zamieszkania Telefon kontaktowy Karta ewakuacji Nr _____ Nazwisko Imię, imię ojca PESEL _____ Adres stałego zamieszkania Telefon kontaktowy
--	--

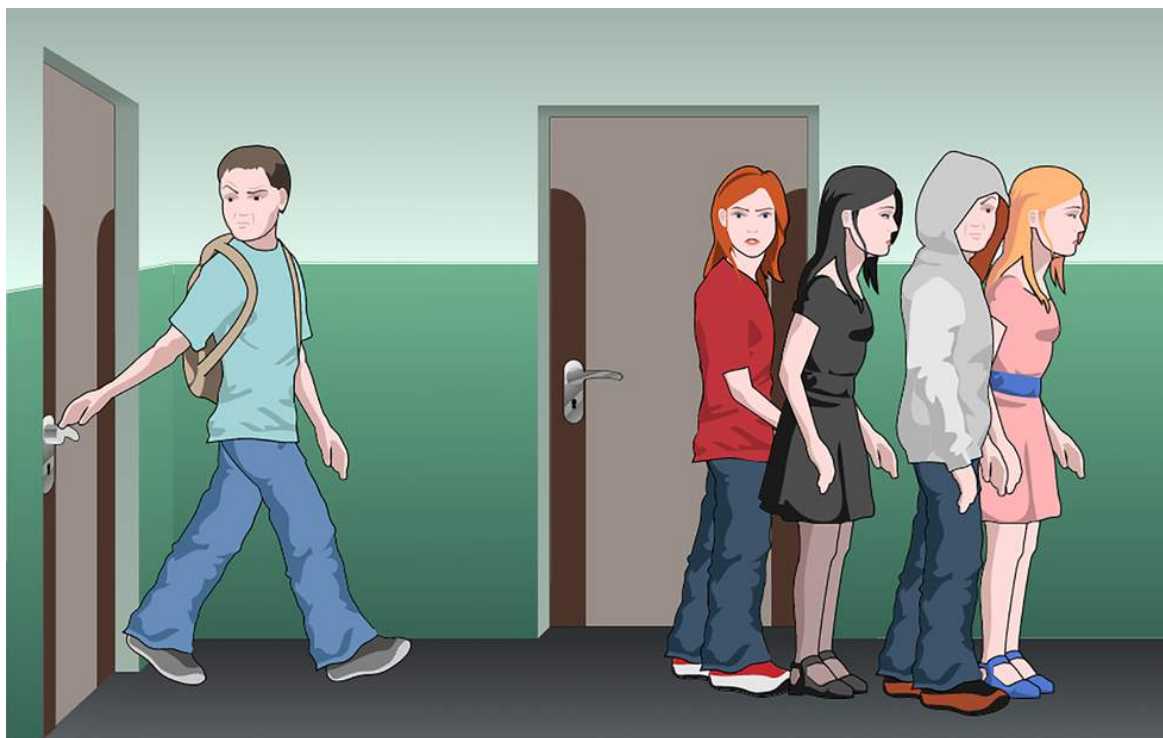
Adres miejsca zakwaterowania B	Adres miejsca zakwaterowania A
Adres miejsca zakwaterowania C Adnotacje: Ja, niżej podpisany (a) w dniu odmawiam poddania się procesowi ewakuacji*. (podpis)	Adnotacje: Ja, niżej podpisany (a) w dniu odmawiam poddania się procesowi ewakuacji. (podpis) * nie dotyczy w przypadku obowiązków nałożonych na obywateli zapisami w ustawie o klęsce żywiołowej (Dz.U. z 2002, nr 62, poz. 558 z późn. zm.), stan wyjątkowy (Dz.U. z 2002 Nr 113, poz. 985 z późn. zm.) oraz stanie wojennym (Dz.U. z 2002, Nr 156, poz. 1301 z późn. zm.)

5. Ewakuacja ze szkoły

Polecenie 3.5.4

Przed zapoznaniem się z tematem, sprawdź swoją wiedzę i spróbuj ewakuować się ze szkoły.

[Aplikacja na epodreczniki.pl](https://epodreczniki.pl)

Jednym z miejsc, w których przebywasz najczęściej jest szkoła, dlatego istotnym jest również poznanie zasad zachowania się po ogłoszeniu alarmu właśnie w szkole.

Podstawowym obowiązkiem każdego ucznia jest zapoznanie się ze szczegółowym planem ewakuacji i procedurami postępowania w razie ogłoszenia alarmu, które opracowywane są konkretnie dla każdej szkoły. Ponadto wyróżnić można kilka podstawowych i uniwersalnych zasad zachowania na wypadek ogłoszenia alarmu, który najczęściej wszczynany jest w szkole z powodu pożaru oraz wykrycia na jej terenie niebezpiecznych substancji chemicznych lub ładunków wybuchowych. Oto one:

- słuchaj i wykonuj dokładnie polecenia nauczyciela;
- po przerwaniu zajęć, w sposób zorganizowany, bezzwłocznie opuść budynek szkoły **wyznaczoną drogą ewakuacji**;
- nie ulegaj **panice**, zwróć uwagę na koleżanki i kolegów – przeciwdziałaj jej;
- pomóż słabszym oraz tym, którzy zasłabli lub są w szoku;
- nie lekceważ zagrożenia, nawet jeśli nie masz z nim bezpośrednio do czynienia!

Zapamiętaj

Jak już wspomniano, alarm w szkole ogłaszany jest najczęściej z powodu pożaru oraz wystąpienia na terenie szkoły niebezpiecznych substancji chemicznych lub ładunków wybuchowych. Z tego względu wyróżnić można kilka pomocnych zachowań typowych w tych sytuacjach:

- **w przypadku pożaru** – pozamykaj wszystkie okna i drzwi, aby zmniejszyć ilość dopływającego tlenu (klucz pozostaw w zamku);
- **w przypadku alarmu bombowego** – otwórz wszystkie okna i drzwi w celu zmniejszenia skutków wybuchu;
- **we wszystkich przypadkach** zabierz ze sobą osobiste rzeczy (np. plecak), aby ułatwić pracę służbom specjalistycznym (chyba że nie ma na to czasu).

Instrukcja

Ewakuacja w przypadku pożaru w szkole

Krok 1.

Po usłyszeniu alarmu musisz niezwłocznie przerwać wykonywane dotąd czynności, zamknąć okna i opuścić pomieszczenie, zamykając za sobą drzwi (tylko na klamkę), najlepiej pozostawiając klucz w zamku.

Nigdy nie należy zamykać drzwi na klucz, gdyż może to uniemożliwić wyjście z pomieszczenia lub budynku innym osobom, a także spowolni prace służb, które przybędą na miejsce i będą przeszukiwały każde pomieszczenie.

Krok 2.

Po wyjściu upewnij się, że ludzie w sąsiednich pomieszczeniach usłyszeli komunikat i są gotowi do ewakuacji.

Krok 3.

Kieruj się do wyjść ewakuacyjnych, którymi są zazwyczaj korytarze i klatki schodowe przeznaczone do codziennego użytkowania, ponadto są one oznaczone specjalnymi znakami bezpieczeństwa.

Krok 4.

W czasie ewakuacji nie korzystaj z wind, dźwigów, kanałów itp.

Krok 5.

Jeżeli drogi ewakuacyjne są zadymione, staraj się trzymać głowę jak najniżej (w dolnych partiach jest najmniej dymu i najwięcej tlenu) oraz iść wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji.

Krok 6.

Nie odłączaj się od grupy. Jeśli ewakuowana jest szkoła, to nauczyciel, który był z tobą w klasie, jest odpowiedzialny za całą grupę i on kieruje jej ewakuacją.

Krok 7.

Stosuj się do poleceń osoby prowadzącej ewakuację – ona najczęściej zna budynek bardzo dobrze i najszybciej cię z niego wyprowadzi.

W zależności od oświetlenia, drogi ewakuacyjne można oznaczać: znakami ewakuacyjnymi fotoluminescencyjnymi lub znakami ewakuacyjnymi podświetlanymi, lub obydwojema rodzajami jednocześnie. Najważniejsze znaki ewakuacyjne przedstawia ilustracja 2.

2. Znaki ewakuacyjne

Polecenie 3.5.5

Obejrzyj film i napisz instrukcję ewakuacji ze stadionu. Zwróć uwagę na zachowanie służb porządkowych.

Film na epodreczniki.pl

6. Wynoszenie ofiar ze strefy zagrożenia

Wyszukiwaniem osób zagrożonych zajmują się służby do tego powołane, takie jak straż pożarna czy Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe. Jeżeli posiadasz wiadomość o osobie lub osobach mogących przebywać w miejscu niebezpiecznym, niezwłocznie poinformuj o tym odpowiednie służby. W każdym kraju Unii Europejskiej możesz wybrać **numer alarmowy 112**.

Może jednak zdarzyć się tak, że będziesz musiał/musiła pomóc innej osobie w ewakuacji lub po prostu ją wynieść z miejsca zagrożenia. Dotyczy to w szczególności osób chorych, poszkodowanych i dzieci. Pamiętaj jednak, że twoje bezpieczeństwo jest najważniejsze i jeżeli nie musisz, nie ryzykuj utratą swojego zdrowia bądź życia.

Aby wynieść osobę poszkodowaną możesz użyć dowolnej metody. Ważne, aby była skuteczna i nie powodowała niepotrzebnego opóźnienia w ewakuacji. Niżej znajdziesz kilka sposobów wynoszenia człowieka ze strefy zagrożenia. Wybór odpowiedniej metody uzależniony jest w dużym stopniu od ciężaru (wagi) osoby ewakuowanej oraz liczby ratowników.

W przypadku, gdy jesteś sam/sama, a ewakuowany jest przytomny, nie ma urazów uniemożliwiających samodzielne poruszanie się, ale równocześnie jest zbyt słaby by iść, możesz skorzystać ze sposobów zaprezentowanych w galerii 1.

Galeria 3.5.1

1.

2.

3.

Gdy jest z tobą drugi ratownik, a ewakuowany jest przytomny i nie ma urazów uniemożliwiających samodzielne poruszanie się, ale równocześnie jest zbyt słaby by iść, można mu pomóc w jeden z poniższych sposobów.

Galeria 3.5.2

1.

2.

3.

Gdy jesteś sam/sama, a ewakuowany jest nieprzytomny i nie ma obrażeń zewnętrznych możesz przenieść go w sposób strażacki, matczyzny lub przy użyciu koca.

Galeria 3.5.3

1.

2.

3.

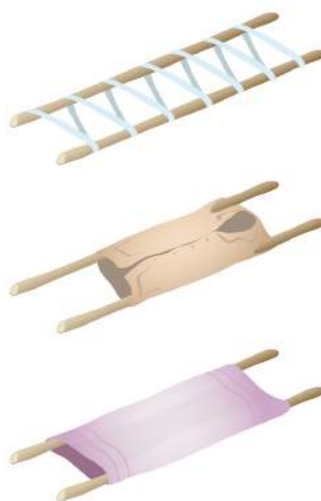
W sytuacji, gdy ewakuowany ma widoczne urazy zewnętrzne, postaraj się ich nie powiększać i nie powodować dodatkowych. Najlepiej wówczas przenosić poszkodowanego w trójkę, na noszach (nawet prowizorycznych) lub kocu, co prezentuje poniższa galeria.

Galeria 3.5.4

1.

2.

3.

Ważne

Pamiętaj, że życie jest cenniejsze od zdrowia, i jeżeli okoliczności zdarzenia sugerują bezpośrednie zagrożenie życia należy wybrać metodę, która pozwoli na jak najszybsze ewakuowanie poszkodowanego z miejsca zagrożenia.

7. Sposoby zapobiegania panice podczas zagrożeń

Autorzy *Słownika Języka Polskiego PWN* definiują panikę jako *nagły, niepohamowany, często nieuzasadniony strach, ogarniający zwykle większą liczbę ludzi*. Ta krótka i zwięzła definicja oddaje najważniejsze cechy paniki, do których zalicza się:

- nagły i nieoczekiwany wybuch silnego i szybko rozprzestrzeniającego się strachu, będącego możliwym powodem gwałtownej i niekontrolowanej ucieczki;
- zbiorowość tego strachu (strach dotyczy zbiorowości ludzi);
- urojenie lub wyolbrzymienie niebezpieczeństwa;
- zaćmienie świadomości.

Panika może zostać wywołana przez różne przyczyny, które mogą występować samodzielnie lub kilka wspólnie:

- plotki i nieprawdziwe (niesprawdzone) informacje;
- poczucie stałego zagrożenia;
- poczucie dezorientacji;
- poczucie bezsilności, niepewności i sytuacji bez wyjścia;
- brak wiedzy o zorganizowanej pomocy;
- duża zmienność i dynamika sytuacji;
- dezorganizacja;
- zmęczenie i brak snu;
- brak (niedobór) pożywienia i wody;
- widok i liczba poszkodowanych oraz ofiar;
- zniszczenia (zburzone budynki, powalone drzewa, zniszczone pojazdy);
- w czasie wojny również akcje dywersyjne przeciwnika.

Głównym objawem paniki jest gwałtowna, niekontrolowana ucieczka, która prowadzi do ogromnego chaosu, czego przykład można zaobserwować na ilustracji obok. Do jej typowych objawów można zaliczyć:

- mocne bicie serca oraz jego kołatanie,
- przyspieszenie tętna,
- intensywne pocenie się,
- duszności,
- ból w klatce piersiowej,
- zawroty głowy,
- uczucie osłabienia i omdlenia,
- drżenie mięśni,
- nudności,
- drętwienie kończyn,

- bladość.

Zbiorowa panika stanowi bardzo niebezpieczną sytuację, która może zagrażać zdrowiu i życiu, dlatego istotne jest umiejętne przeciwdziałanie jej oraz odpowiednio szybkie zwalczanie zagrożeń mogących ją wywoływać. Bardzo ważną rolę odgrywa tu efektywna **edukacja dla bezpieczeństwa** – ludność powinna być zaznajomiona z metodami przeciwdziałania sytuacjom nadzwyczajnym i zasadami postępowania w momencie ich wystąpienia. Ponadto, aby uniknąć zaskoczenia w sytuacji zagrożenia, służby porządkowe powinny wyjaśnić ludności, na czym polega zagrażające im niebezpieczeństwo i powinny przygotować ich psychicznie do sytuacji, której będą musieli się przeciwstawić. W tym celu powinno zostać wyłonione kierownictwo, które nie tylko zapewni sprawną realizację podejmowanych działań, ale również da ludziom poczucie bezpieczeństwa, pewności i organizacji. Co więcej, należy przeciwdziałać plotkom i rozpowszechnianiu niesprawdzonych wiadomości – wszystkie informacje powinny być przekazywane rzeczowo i jasno, nie można przemilczeć żadnych faktów, jednak należy wystrzegać się zbyt szczegółowych opisów. Osoby kierujące (liderzy) powinny być spokojne i opanowane, ale także odznaczać się stanowczością i pewnością siebie, które zapewnią danej grupie lub zbiorowości dyscyplinę oraz odpowiedni przydział zadań. Ludziom powinno zostać również zorganizowane wsparcie duchowe i psychologiczne.

Do sposobów **przeciwdziałania panice** zalicza się:

- edukację dla bezpieczeństwa;
- stałe monitorowanie możliwości wystąpienia zagrożeń;
- wcześniejsze przygotowania do działań z zakresu zarządzania kryzysowego;
- zorganizowane działania ratownicze;
- profesjonalne i pewne kierowanie przebiegiem działań;
- mobilizowanie ludzi do udziału w konkretnych i określonych czynnościach;
- stałe przekazywanie wiarygodnych informacji oraz sygnałów;
- natychmiastową pomoc ludziom poszkodowanym;
- oddziaływanie na ludzi przejawiających skrajne postawy.

Polecenie 3.5.6

Wyobraź sobie, że jesteś liderem jednej z ewakuowanych grup. W jaki sposób należy postępować, jakie działania podjąć, aby zapobiec panice wśród osób znajdujących się w kierowanej przez ciebie grupie?

Podsumowanie

- Ogólnie wyróżnia się 2 rodzaje ewakuacji: **planową oraz doraźną**. Pierwsza polega na przemieszczeniu ludności z miejsc zagrożonych zgodnie z wcześniej przygotowanym planem. Druga zaś stanowi natychmiastowe przemieszczenie ludności z miejsc, w których wystąpiło bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia do miejsc bezpiecznych.

- Opierając się na tym podziale wyróżniono 3 szczególne rodzaje ewakuacji – **ewakuację I, II oraz III stopnia**.
- W celu zapewnienia sprawnego i skutecznego przebiegu ewakuacji oraz sprawnej jej koordynacji konieczne jest przygotowanie **planu ewakuacji** jako elementu planu zarządzania kryzysowego (ewakuacja I oraz II stopnia) oraz planu obrony cywilnej (ewakuacja III stopnia).
- Powiadamianie ludności o ewakuacji powinno następować w formie **komunikatów**. Do ich ogłoszenia wykorzystuje się sposób zwyczajowo przyjęty w danej społeczności, a także środki masowego przekazu (lokalne radio i telewizja, obwieszczenia, ulotki itp.).
- **Dla powodzenia ewakuacji** bardzo istotne jest nie tylko sprawne działanie wszystkich zaangażowanych służb ratowniczych oraz realizacja zaplanowanych działań, ale również postępowanie zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami odnoszącymi się zarówno do zachowania służb kierujących ewakuacją, jak i ludności ewakuowanej.
- Bardzo istotnym elementem jest zaopatrywanie ludności ewakuowanej w **wodę i żywność**. Zajmują się tym odpowiednie służby, jednak w sytuacji zagrożenia ważne jest także samodzielne przygotowanie artykułów spożywczych.
- W trakcie ewakuacji ważne jest prowadzenie ewidencji zarówno ewakuowanej ludności, jak i zwierząt oraz mienia (odpowiadają za nią organa administracji publicznej oraz właściciele lub zarządcy mienia). Dokument ewidencyjny obywatela na czas ewakuacji stanowi **karta ewakuacji**.
- Ewakuację uznaje się za zakończoną, gdy cała ewakuowana ludność zostanie zakwaterowana w planowanych rejonach rozmieszczenia.
- **Podstawowym obowiązkiem każdego ucznia** jest zapoznanie się ze szczegółowym planem ewakuacji i procedurami postępowania w razie ogłoszenia alarmu, które opracowywane są dla każdej szkoły. Ponadto należy przyswoić sobie kilka podstawowych i uniwersalnych zasad zachowania na wypadek ogłoszenia alarmu, który w szkole najczęściej wszczynany jest z powodu pożaru oraz wykrycia na jej terenie niebezpiecznych substancji chemicznych lub ładunków wybuchowych.
- W przypadku wystąpienia **sytuacji kryzysowej** (wiążącego się niekiedy z ogłoszeniem alarmu lub komunikatu ostrzegawczego) największe niebezpieczeństwo życia i zdrowia ludności cywilnej stanowi zazwyczaj nie sam rodzaj zagrożenia, a **panika** osób znajdujących się w zagrożonych miejscach.

Praca domowa

W lokalnej stacji telewizyjnej nadano komunikat o przeprowadzeniu ewakuacji I stopnia na terenie miejscowości (dzielnicy), w której mieszkasz. Opisz kolejne kroki postępowania, które należy podjąć po usłyszeniu takiego komunikatu.

Słowniczek

Definicja

ewakuacja – polega na przemieszczeniu się ludności i zwierząt oraz transporcie mienia z rejonów, w których występują zagrożenia, do miejsc bezpiecznych

Definicja

ewakuacja I stopnia – polega na niezwłocznym przemieszczeniu ludności, zwierząt i mienia z miejsc, w których wystąpiło nagłe, nieprzewidziane bezpośrednie zagrożenie poza strefę zagrożenia; realizuje i organizuje się ją natychmiast po wystąpieniu zdarzenia, na polecenie wójta/burmistrza/prezydenta miasta, starosty lub wojewody (ewakuację I stopnia może także zarządzić osoba kierująca akcją ratunkową na danym terenie)

Definicja

ewakuacja II stopnia – polega na wcześniej przygotowanym przemieszczeniu ludności, zwierząt i mienia z rejonów przyległych do zakładów lub obiektów hydrotechnicznych, ze stref zalewowych oraz rejonów przyległych do innych obiektów stanowiących potencjalne zagrożenie dla ludności, zwierząt lub mienia, w przypadku ich uszkodzenia lub awarii

Definicja

ewakuacja III stopnia – polega na uprzednio przygotowanym przemieszczeniu ludności, zwierząt i mienia podczas podwyższania stanu gotowości obronnej państwa; prowadzona jest w czasie zagrożenia bezpieczeństwa kraju i wojny

Definicja

panika – nagły, niepohamowany, często nieuzasadniony strach, ogarniający zwykle większą liczbę ludzi

Definicja

plan obrony cywilnej – opracowywany jest w celu określenia i przygotowania przedsięwzięć dotyczących obrony cywilnej na okres zewnętrznego zagrożenia państwa i wojny; plany obrony cywilnej przygotowują organy administracji publicznej, jednostki organizacyjne, instytucje oraz inne podmioty, na których ciąży obowiązek przygotowania i realizacji zadań obrony cywilnej

Definicja

plan zarządzania kryzysowego – plan określający uwarunkowania i zadania uczestników zarządzania kryzysowego, zestawienie sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych oraz zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych; plany zarządzania kryzysowego tworzy się w odniesieniu do skali kraju (krajowy plan zarządzania kryzysowego), województwa (wojewódzki plan zarządzania kryzysowego), powiatu (powiatowy plan zarządzania kryzysowego) i gminy (gminny plan zarządzania kryzysowego), a przygotowują je właściwe organy administracji publicznej

Definicja

samoewakuacja – polega na przemieszczeniu się ludności z rejonów, w których może wystąpić lub wystąpiło bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia poza strefę zagrożenia; prowadzona jest przede wszystkim w oparciu o własne możliwości (transportowe, zakwaterowania itp.)

Definicja

sytuacja kryzysowa – sytuacja wpływająca negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach, lub środowiska, wywołującą znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych sił i środków

Zadania

Zadanie 3.5.1-3

[Aplikacja na epodreczniki.pl](#)

Zadanie 3.5.4

[Aplikacja na epodreczniki.pl](#)

Bibliografia

Instrukcja w sprawie zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia, załącznik do Wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 17 października 2008 roku w sprawie

zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia, 14 lipca 2015, dostępne w Internecie: <http://www.ock.gov.pl/download/30.html>

Wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 17 października 2008 roku w sprawie zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia, 14 lipca 2015, dostępne w Internecie: <http://www.ock.gov.pl/download/30.html>

Panika, 21 kwietnia 2015, dostępne w Internecie: <http://sjp.pwn.pl/szukaj/panika.html>